

Souhrn z 2. jednání 1. Pracovní skupiny Uhelné komise (1. PS UK) pro stanovení harmonogramu útlumu využití uhlí, a to v celkovém kontextu energetického mixu ČR a ochrany klimatu.

7. listopadu 2019, 13 hod, MŽP

Seznam přítomných

Přítomní členové: MŽP (Pavel Zámyslický, Pavel.Zamyslicky@mzp.cz); SP ČR (Ing. Luboš Pavlas, l.pavlas@7.cz); HK ČR; (Ing. Filip Dvořák, filip.dvorak@hkpraha1.cz); Zelený kruh (Štěpán Chalupa, stepan.chalupa@komoraoze.cz); zástup. (RNDr. Jiří Koželouh, jiri.kozelouh@hnutiduha.cz); ČVUT (prof. Hrdlička, frantisek.hrdlicka@fs.cvut.cz); KZPS (Ing. František Štěpánek, stepanek@suas.cz); MSK (Ing. Jakub Unucka, jakub.unucka@msk.cz); KVK (Ing. Jiří Pöpperl, popperl@suas.cz); PSP (RNDr. Jan Zahradník, zahradnikj@psp.cz); OS PHGN (Jaromír Franta, jfranta@7group.cz); UK (JUDr. Vojtěch Máca, vojtech.maca@czp.cuni.cz); UK (Ing. Ludmila Nováková, Ludmila.novakova@ujep.cz);

Ostatní přítomní: MPO (Ing. Tomáš Smejkal, smejkal@mpo.cz); MPO (Ing. Jiří Hřebík, hrebik@mpo.cz); MŽP (Lukáš Minařík, lukas.minarik@mzp.cz);

Omluveni: HV PS (Petr Pávek, pavekp@psp.cz); MPO (René Neděla, nedela@mpo.cz); MŽP (Ing. Josef Godány, josef.godany@geology.cz); Zelený kruh, (Ing. Karel Polanecký, karel.polanecky@hnutiduha.cz);

Program jednání

- 1) Shrnutí připomínek k zaslaným materiálům a navrženému postupu.
- 2) Odsouhlasení dalšího postupu.
- 3) Dílčí doplnění vznesených připomínek.
- 4) Úkoly (včetně úkolů pro PS č. 2)

Shrnutí hlavních součástí jednání

2. jednání 1. PS UK zahájil ŘO Zámyslický, přivítal přítomné členy PS, omluvil spolupředsedu NM Nedělu. V úvodu upozornil na napjaté termíny pro výstupy práce 1. PS UK a na blížící se 3. zasedání Uhelné komise dne 25. 11. 2019, kde bude třeba informovat o dosavadní činnosti 1. PS UK. Dále sdělil navržený postup činnosti 1. PS UK, tj. využití materiálu „Výhled využití černého a hnědého uhlí v ČR (poklady po Uhelnou komisi)“ jako podkladového materiálu, respektive „referenčního scénáře“, vymezení hlavních kategorií zdrojů, elektrárny, velké teplárny atd. + případné doplnění, určení několika časových horizontů pro ukončení využívání uhlí (2035, 2040, 2045, 2050) a následné prověření dopadů na energetickou bilanci, emisní bilanci atd. Případně různé horizonty pro různé kategorie zdrojů (elektrárny, teplárny) – ověření, zda je toto možné jako úkol pro PS č. 2.

ŘO Zámyslický stručně shrnul připomínky a náměty dodané od členů 1. PS UK:

- HK ČR: spotřeba elektřiny (použití konzervativního odhadu), doplnit spotřebu tepla; zohlednit všechny zdroje; postup identifikace časových horizontů – zbytečný.
- KOZE: zaslání analýzy s vyčíslením možné náhrady uhlí.
- UJEP: chybí informace o spotřebě elektřiny (doplněny dodatečnými materiály); chybí bilance tepla; rozdělení zdrojů dostatečné; horizonty 2035, 2040, 2045, 2050 dostatečné.

- Zelený kruh: zkoumat také rok 2030; útlumové křivky po roce 2020; dopady na elektřinu i na teplo; zdrojová výrobní přiměřenost (ČEPS + ENTSO-E); postup zkoumání dopadů útlumu v několika časových horizontech účelný (při jiném postupu riziko nedosažení shody).
- SP ČR: „Výhledy využití uhlí v ČR“ není možné využít jako podkladový (absence sektoru domácností, problematika zasmulvnění, nesoulad s ČEPS); využít materiál k teplárenství ÚEL a Hodnocení přiměřenosti (ČEPS); kategorizace zdrojů – přísluší zejména PS č. 2.; časové varianty 2035, 2040, 2045, 2050; vyhodnocení: a) energetická bilance; b) očekávané emise CO₂; c) identifikace, kterých zdrojů se to týká.
- Hnutí Duha: specifické připomínky k materiálu „Výhledy využití uhlí v ČR“ (viz. zaslaný materiál).

ŘO Zámyslický v rámci návrhu dalšího postupu činnosti 1. PS UK shrnul hlavní připomínky k materiálu „Výhled využití černého a hnědého uhlí v ČR (poklady po Uhelnou komisi)“:

Využití tohoto materiálu jako podkladového materiálu, respektive „referenčního scénáře“ - SP ČR považuje za nedostatečné, ostatní se nevyjádřili explicitně proti, ale řada připomínek.

Vymezení hlavních kategorií zdrojů: elektrárny, velké teplárny atd. + případné doplnění – potřeba doplnění ostatních kategorií + SP ČR: souvisí s činností pracovní skupiny č. 2.

Určení několika časových horizontů (2035, 2040, 2045, 2050) a následné prověření dopadů na energetickou bilanci, emisní bilanci atd. Případně různé horizonty pro různé kategorie zdrojů (elektrárny, teplárny) – ověření, zde je toto možné jako úkol pro PS č. 2. – HK ČR: nesouhlas s navrženým postupem; Zelený kruh: doplnění roku 2030.

Připomenutí časového rámce: 2. fáze - tvorba možných scénářů odstavování uhelných zdrojů ve vztahu na jednotlivé technologie (ve spolupráci a na základě výstupů PS2), termín: konec roku 2019.

Další postup: Analýza možného útlumu uhlí v horizontech: 2035, 2040, 2045, 2050 (stejně horizonty pro černé uhlí a hnědé uhlí, nezabývat se sektory konečné spotřeby); posouzení dopadů na i) energetickou bilanci (elektřina, teplo, konečná spotřeba); ii) emise CO₂ (případně další znečišťující látky); c) identifikace, kterých zdrojů se útlum týká.

Byla zdůrazněna návaznost práce 2. PS UK na výstupy z 1. PS UK. Analýza „Výhled využití černého a hnědého uhlí v ČR“ bude rozšířena.

SP ČR navrhuje využití analýzy z r. 2015, „Analýza potřeby dodávek hnědého uhlí pro teplárenství s ohledem na navržené varianty úpravy územně-ekologických limitů těžby“, aktualizovat ve spolupráci s ČEPS.

HK ČR doporučila postup „najít optimální rok, kdy bude možný odstup od HU“ na základě syntézy všech dostupných informací. Vyjádřila souhlas s postupem s využitím ČEPS. HK ČR připraví analýzu týkající se informací o prognózách jednotlivých soukromých subjektů, podnikajících v dané oblasti energetiky, týkajících se jejich předpokladů v další působnosti.

Zástupce akademické sféry (ČVUT) uvedl, že existují rozdíly v statistických hodnotách u spotřeby elektřiny (kupříkladu vůči hodnotám, které uvádí ERÚ), v analýze využití uhlí doporučil zabývat se také skutečností k jakému účelu je HU ve zdrojích prioritně využíváno, dále by bylo vhodné rozdělit zdroje dle tzv. teplárenského koeficientu na teplárny a elektrárny.

Zástupce MPO poukázal na to, že v minulosti, při řešení „posunu ekologických limitů těžby“ již bylo specifikováno.

SP ČR doporučil ve studii „Analýza potřeby dodávek hnědého uhlí pro teplárenství“ aktualizovat zdroje/spotřebu spíše než vycházet z pokladového materiálu připraveného pro UK.

Zástupce Zeleného kruhu se přiklání k postupu stanovení časových řezů a vyhodnocení dopadů.

Zástupce PSP uvedl, že „nová studie“ by mohla obsahovat z hlediska celkové energetické náročnosti hospodářství (cca 7-8 TW) optimistickou a realistickou variantu. Uvedl, k vývoji (zkušenosti) v Německu, nepoměr za osmi násobné uplatnění OZE nedošlo ke snížení emisí CO₂. Poukázal na vysokou cenu zavádění „Energiewende“ (až 500 mld. Euro) a v této souvislosti z pohledu PSP problematiku zahájení dalšího rozvoje JE v ČR, a tím útlumu HU v energetice. Také zdrojová decentralizace současně vyžaduje nadále funkčnost centrálních zdrojů.

Zástupce MŽP uvedl, že také Německo vytváří své zdrojové rezervy pro případ nedostatku výkonu.

Zástupce HK ČR uvedl, že s přihlédnutím k nesrovnatelným finančním prostředkům i dalším okolnostem bychom měli, jako ČR, najít jiný přístup než jít cestou Německa. K zjišťování predikce ve zdrojové oblasti sdělil, že se jedná řádově o 80 privátních subjektů.

Zástupce MPO uvedl, že je nutné se rozhodnout, zda jít cestou analýzy a predikce formou „jednotlivých řezů v daných letech“, nebo vycházet z analýzy po jednotlivých zdrojích, případně využít tento způsob jako doplňkový. Na nejbližším jednání (25. 11.) by měla být UK informována o zvoleném postupu práce PS 1.

MŽP uvedlo, že existuje velká míra nejistoty v predikci specifických záměrů modernizace jednotlivých tepláren.

Zelený kruh souhlasí s postupem „řezů v jednotlivých letech“, pak řešit, co by to znamenalo v odklonu od HU. Dále vyjádřil rámcový souhlas s postupem Německa v této oblasti snižování emisí a útlumu HU.

ČVUT je nutné nejprve najít zdrojovou náhradu, než bude rozhodnuto o odstavení. Více zásob HU k využití již do budoucna nebude. Poukázal také na problematiku a energetickou a nákladovou náročnost nutnosti větrání v souvislosti se snížením emisí. Snížení o 0,1% emisí vyžaduje o 30% zvýšit větrání (budovy, atd.).

PSP problematika teplárenství je významný celospolečenský faktor. Zmíněna nutnost nákupu emisních povolenek a následného financování kogenerace.

UK, MŽP bylo diskutováno problematiku zjišťování budoucích záměrů od jednotlivých zdrojů, kde nelze zjistit podrobné informace. V oblasti zdrojů nad 20 MW lze předpokládat v důsledku nákupu povolenek a dalších, ve značné míře odchod od výroby tepla. V této souvislosti bude relevantní získat kategorizaci od 2. PS UK.

MSK souhlasí s metodou „řezů v jednotlivých letech“, bude možné jí upravovat, stanovení optimálního roku považuje za potenciálně problematiku, bylo by velmi složité najít konsensus.

OS souhlasí s metodou „řezů v jednotlivých letech“. V EU se začíná jednat o rozvoji JE v ČR. Nové bloky pouze nahradí staré, je nutné další v JETE.

MPO na 3. zasedání UK bude informace z 1. a 2. PS UK. 2. PS UK by měla řešit, jak legislativně zajistit útlum HU. Předseda Báňského úřadu zjistí situaci v oblasti povolení k těžbě.

ÚK Karlovarský kraj má nově svou energetickou koncepci. Neobsahuje však „dopady ani náhrady“. Náhradní zdroje musí být kvalitativně lepší.

OS upozornil na rozsáhlost problematiky útlumu HU z pohledu obcí, např. možnost napojení na zemní plyn a další.

PSP pokud se utlumí HU, musí být rozvoj JE. Je nutné řešit nejenom útlum, ale také zdroje, které tento útlum nahradí.

SP ČR rozhodující je cena a dostupnost, to je třeba zjistit od jednotlivých výrobců a porovnat s metodikou „řezů v jednotlivých letech“ a relevantně upravit. Změny u tepláren půjdou velmi pomalu a vlastní vývoj/rozvoj může přinést další ovlivňující „faktory“. Zdrojová náhrada bude pomalá a nákladná, není zcela jasné, kde jí hledat.

MŽP rozvoj JE v ČR se řeší na úrovni specifických výborů a pracovních skupin. Je důležité tyto aktivity propojit, aby vláda měla jasný obrázek, neměli bychom je však duplikovat.

MPO informoval o přípravě 27. zasedání Rady vlády pro energetickou a surovinovou strategii (RVESS), tam bude podána informace o UK i rozvoji JE. Teplárny již rozepsaly dopady, nebude HU i z pohledu ceny.

MSK cenu by nezohledňoval, pouze řešil náhrady zdrojů.

MPO zopakoval předpoklad dalšího postupu, tj. analýza možného útlumu uhlí v horizontech: 2035, 2040, 2045, 2050, posouzení dopadů na energetickou bilanci, na emise CO₂. Dále identifikace, kterých zdrojů se útlum týká. Vyzval členy 1.PS UK k připomínkám podkladů tak, aby byly následně vhodně doplněny.

Zelený kruh doporučil k metodice „řezů v jednotlivých letech“ zahrnout také rok 2030.

MŽP nikdo z přítomných se explicitně nevyslovil proti zahrnutí a posouzení roku 2030, i když je na hraně reálnosti. Pokud bude možné tak zohledníme v rámci analýzy.

MŽP informoval o společném elektronickém úložišti a jeho přístupnosti, kdy bude všem členům UK a jednotlivých PS vytvořen účet s přihlašovacími údaji, aby byl zajištěn přístup ke sdíleným dokumentům.

HK ČR v případě, že se fyzicky uskuteční jednání se zástupci ČEPS o spolupráci s 1. PS UK, požádala o součinnost při této spolupráci. Chápe, že většinou se PS spíše přiklání na práci na jednotlivých horizontech útlumu.

ŘO Zámýslícký na závěr shrnul výstupy a úkoly do dalšího jednání, které byly členy PS vzaty na vědomí.

Úkoly vyplývající ze zasedání 1. PS UK:

- 1) **Všichni členové PS:** zaslat konkrétní návrhy na doplnění materiálu „Výhled využití černého a hnědého uhlí v ČR“, který bude stěžejní pro další práci a zejména analýzu pod bodem (3).

Termín: 22. 11. 2019

- 2) **MPO + MŽP:** informovat o výstupech z jednání a dalším stanoveném postupu prací UK

Termín: 25. 11. 2019

- 3) **MPO + MŽP:** analyzovat dopady spojené s útlumem v daných letech (+ komunikace ohledně případného doplnění ze strany ČEPS)

Termín: rámcový výstup - 29. 11. 2019

- 4) **Všichni členové PS:** zaslat připomínky k rámcovému výstupu analýzy dopadů spojených s útlumem uhlí v daných letech

Termín: 6.12. 2019

- 5) **Projednání podkladu a připomínek na 3. Jednání PS1**

Termín: 10.12.

Naformátováno: Odstavec se seznamem, Číslování + Úroveň: 1 + Styl číslování: 1, 2, 3, ... + Začít od: 3 + Zarovnání: vlevo + Zarovnat na: 0,63 cm + Tabulátor za: 1,27 cm + Odsadit na: 1,27 cm

Naformátováno: Odstavec se seznamem, Odsazení: Vlevo: 0 cm, Přístupy klávesou tabulátor: není na 1,23 cm

nastavil formátování: Písmo: (výchozí) Times New Roman

Naformátováno: Doleva, Odsazení: Vlevo: 1,27 cm, Řádkování: Násobky 1,22 ř., Bez odrážek a číslování

Naformátováno: Odstavec se seznamem, Číslování + Úroveň: 1 + Styl číslování: 1, 2, 3, ... + Začít od: 3 + Zarovnání: vlevo + Zarovnat na: 0,63 cm + Tabulátor za: 1,27 cm + Odsadit na: 1,27 cm

Naformátováno: Odstavec se seznamem, Odsazení: Vlevo: 0 cm, Přístupy klávesou tabulátor: není na 1,23 cm

6) **MPO + MŽP:** doplnit analýzu dopadů spojených s útlumem v daných letech dle připomínek a domluvy na jednání

Termín: 13.12.

7) Všichni členové PS: zaslat připomínky výstupu analýzy dopadů spojených s útlumem uhlí v daných letech

Termín: 17.12.

8) **MPO + MŽP:** celkový výstup analýzy

Termín: 31. 12. 2019

Naformátováno: Odsazení: Vlevo: 1,27 cm, Bez odřázek a číslování

Naformátováno: Odstavec se seznamem, Odsazení: Vlevo: 0 cm, Přístupy klávesou tabulátor: není na 1,23 cm

Naformátováno: Odstavec se seznamem, Číslování + Úroveň: 1 + Styl číslování: 1, 2, 3, ... + Začít od: 3 + Zarovnání: vlevo + Zarovnat na: 0,63 cm + Tabulátor za: 1,27 cm + Odsadit na: 1,27 cm

Naformátováno: Odsazení: Vlevo: 0,63 cm, Přístupy klávesou tabulátor: není na 1,23 cm

Úkoly pro PS č. 2:

- 1) Přehledová informace o již vydaných povoleních zejména k těžbě atd. (zejména ČBÚ).
- 2) Analýza, zda bude útlum legislativně ukotven spíše na úrovni omezení těžby (kupříkladu skrze nevydání dalších povolení k těžbě), nebo na úrovni omezení výrobních zdrojů.
- 3) Legislativní možnost rozlišení útlumu uhlí mezi různými kategoriemi zdrojů (elektrárny, teplárny atd.) pro případné účely stanovení různých horizontů útlumu a případná související definice těchto zdrojů.

Třetí zasedání 1. PS UK:

10. prosince 2019, 13:00-15:00, Ministerstvo průmyslu a obchodu, (zasedací místnost 244)